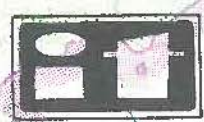

OBČINA
DOMŽALE
1:80 000

Geodetski vestnik

**zveze geodetskih inženirjev
in geometrov SR Slovenije**

1973 St. 1

	DOMŽALE	tel. 01 420 11 11
	RADOMLJE	tel. 01 420 11 11
	Pivovarna	tel. 01 420 11 11
	Kavale	tel. 01 420 11 11
	Kavale	tel. 01 420 11 11
	Kavale	tel. 01 420 11 11
	Kavale	tel. 01 420 11 11
	Kavale	tel. 01 420 11 11
	Kavale	tel. 01 420 11 11
	Kavale	tel. 01 420 11 11
	Kavale	tel. 01 420 11 11
	Kavale	tel. 01 420 11 11
	Kavale	tel. 01 420 11 11
	Kavale	tel. 01 420 11 11
	Kavale	tel. 01 420 11 11

- — **Стена** (brick wall)
 — **Стена с окном** (brick wall with window)
 — **Стена с дверью** (brick wall with door)
 — **Стена с окном и дверью** (brick wall with window and door)
 — **Стена с окном, дверью и квадратом** (brick wall with window, door, and square)
 — **Стена с окном, дверью, квадратом и кругом** (brick wall with window, door, square, and circle)

G E O D E T S K I V E S T N I K
ZVEZE GEODETSKIH INŽENIRJEV IN GEOMETROV SLOVENIJE

Leto 1973

Ljubljana, aprila 1973

Številka 1

V s e b i n a :	stran
VSEM NAROČNIKOM IN BRALCEM "GEODETSKEGA VESTNIKA"	2
Vili Kos: OB IZIDU PLANINSKE KARTE "ŠKOFJELOŠKO POGORJE IN SOSEŠČINA"	3
Peter Svetik: DOMŽALE V PROSTORU IN ČASU	5
Boris Kren: STROKOVNO POSVETOVANJE O DELOVANJU GEODETSKE SLUŽBE V OBČINI	8
Tomaž Banovec: KONGRESNI MATERIALI ZANIMIVI ZA PODROČJE GEODEZIJE	10
Gojimir Mlakar: PROGRAM DELA SEKCIJE ZA ZEMLJIŠKI KATASTER V LETU 1973	16
INFORMACIJE: - Izvršni svet sprejel predlog zakonov o temeljni geodetski izmeri in zemljiškem katastru	18
- Izvršni svet odklonil dopolnitev zvezne ustave glede geodetskih zadev	18
- Pričenja se z izdelavo topografske karte 1:25.000 za celotno območje SR Slovenije	18
Jože Rotar: ČETRTRA GENERALNA SKUPŠČINA IN ŠESTA TEHNIČNA KONFERENCA ICA	20
SEZNAM REFERATOV S KONGRESA V MONTREALU	23
SEZNAM REFERATOV S KARTOGRAFSKEGA KONGRESA V OTTAWI	26
Jože Rotar: POSVETOVANJE O MESTNI KARTOGRAFIJI	29
ZAPISNIK 9.SEJE PREDSEDSTVA GIG SLOVENIJE	32

Izdaja: Zveza geodetskih inženirjev in geometrov Slovenije

Uredniški odbor: Boris Kren, odgovorni urednik, Marjan Smrekar,
Bogdan Samobor

Ovitek izdelal: Inštitut za geodezijo in fotogrametrijo v Ljubljani

Razmnoževanje teksta: Geodetska uprava SR Slovenije

Prispevke pošiljajte na naslov: Boris Kren, Ljubljanski geodetski biro
61000 Ljubljana, Cankarjeva 1/III.

VSEM NAROČNIKOM IN BRALCEM "GEODETSKEGA VESTNIKA"

Po sklepu predsedstva Zveze geodetskih inženirjev in geometrov Slovenije se dosednji "Bilten" preimenuje v "Geodetski vestnik". Preimenovanje ni samo formalne narave, saj naj novi naslov izraža tudi hotenje po pestrejši vsebini glasila naše zveze. Že dosednji "Bilten" je prerasel okvirje ozkega glasila zveze, saj je obravnaval vsa pomembnejša dogajanja v geodetski službi. Vse večji razmah geodetske dejavnosti, ki se širi na nova področja zahteva, da se geodetski strokovnjaki sproti seznanjajo z vso problematiko, saj bo le na ta način geodetska služba lahko izpolnjevala naloge, ki so ji zaupane.

Nova zakonodaja s področja temeljne geodetske izmere in zemljiškega katastra in podzakonski predpisi bodo zahtevali angažiranje vseh naših kapacitet in "Geodetski vestnik" si je zadal dovolj ambiciozno nalogo, da bo na svojih straneh posredoval širokemu krogu naših strokovnjakov po možnosti vsa dognanja in razmišljanja, ki zadevajo naša vsakdanja prizadevanja.

Zaradi izboljšanih tehničnih pogojev bo mogoče v bodoče objavljati tudi zahtevnejše materiale, vključno s formulami, skicami in slikami. To nam je omogočeno zaradi prijazne naklonjenosti Geodetske uprave SRS, Inštituta za geodezijo in fotogrametrijo, Geodetskega zavoda SRS in Zavoda za regionalno prostorsko planiranje SRS. Seveda pa je vse to šele prazna posoda, vsebina pa bo odvisna od vaših prispevkov dragi bralci in naročniki! Uredniški odbor pričakuje tudi v bodoče, da bodo geodetski strokovnjaki s svojimi prispevki posredovali svoje izkušnje, spoznanja in razmišljanja preko našega "Geodetskega vestnika" vsem geodetskim strokovnjakom v naši republiki, zato vas vabi k sodelovanju!

Zaenkrat imamo v načrtu, da bomo izdajali 4 številke letno, po potrebi pa bi razširili obseg, oziroma izdali več številčk letno.

Za uredniški odbor:
Boris Kren, dipl.ing.

Vili Kos

OB IZIDU PLANINSKE KARTE "ŠKOFJELOŠKO POGORJE IN SOSEŠČINA"

Pisatelj dr. Ivan Tavčar je v Visoški kroniki napisal: Zemlja domača ni prazna beseda. Bodi še tako zapuščen in osiromašen, trdna veriga te veže na nekaj česar se vsak hip ne zavedaš; to nekaj je zemlja na kateri si se rodil. To je naša edina neskaljena prijateljica, vedno ti pokaže isti obraz in zvesta ti ostane če jo še tolikokrat zatajiš.

Ta zemlja, ki jo pisatelj omenja v Visoški kroniki praznuje letos 1000 let odkar je bila prvič omenjena v zgodovinskih virih. Leta 973 je nemški cesar Oton II. podaril loško ozemlje freisinškim škofom. To je svet obeh dolin, Poljanske in Selške, obrobnega hribovja in pogorja med njima. Celotno posest so organizirali v teritorialno sklenjeno loško gospodarstvo. Gospodarsko, politično in kulturno središče tega gospodarstva je postala Škofja Loka. K bogatemu programu praznovanja tega lepega jubileja sta Planinska zveza Slovenije kot založnik in Geodetski zavod SRS kot pobudnik in izvajalec prispevala planinsko karto "Škofjeloško pogorje in sosesčina" z željo, da bi ta prelepi del naše ožje domovine približala vsem, ki jim je napisana Tavčarjeva misel blizu.

Mnogi ugotavljajo, da je planinstvo po zadnji vojni šlo skozi več bodbij. Prva leta po vojni je postalo zelo množično tako, da je vse hitelo v gore, predvsem v tiste znane z markiranimi potmi in dobro znanimi planinskimi postojankami. Potem je nastopilo obdobje, ko je množičnost prenehala. Ljudi je omamil avtomobilizem tako, da so v gore zahajali le še redki goram zvesti zanesenjaki.

Sedaj počasi nastopa novo obdobje, ko planinstvo znova postaja bolj množično. Človek beži pred hrupnim utripom življenja v mestih in industrijskih središčih, beži pred onesnaženim okoljem. Nedeljski počitek si išče v mirnih in čistih predelih gora in gozdov. Žal je še prepogosto začetek in konec nedeljskega izleta pri dobro znanem gostišču, kamor pripelje vsem znana pot. Nemalokrat prav zato, ker je izletnik premalo poučen o možnostih in o drugih izbirah. Take podatke pa v mnogočem nudi prav turistična ali planinska karta.

Izdaja karte škofjeloškega pogorja in sosesčine nikakor ni zgolj slučajnost. To je plod prizadevanja odgovornih ljudi pri Planinski zvezi Slovenije in 1000 letnica v Škofji Loki je bila dober povod, da je do prve izdelave take karte prišlo tako hitro.

Res je, da je do sedaj Planinska založba posvečala svojo pozornost predvsem visokogorskim predelom. Z omenjeno karto pa je stopila v dokaj posrečeni obliki v srednjegorski, to je predalpski svet. Prav ta svet pa nudi širokemu krogu planincev in turistov izredne možnosti rekreacije in razvedrila. Odpira silno zanimivo izletniško in počitniško loško območje, bogato po naravnih lepotah, zgodovinskih in kulturnih zanimivosti.

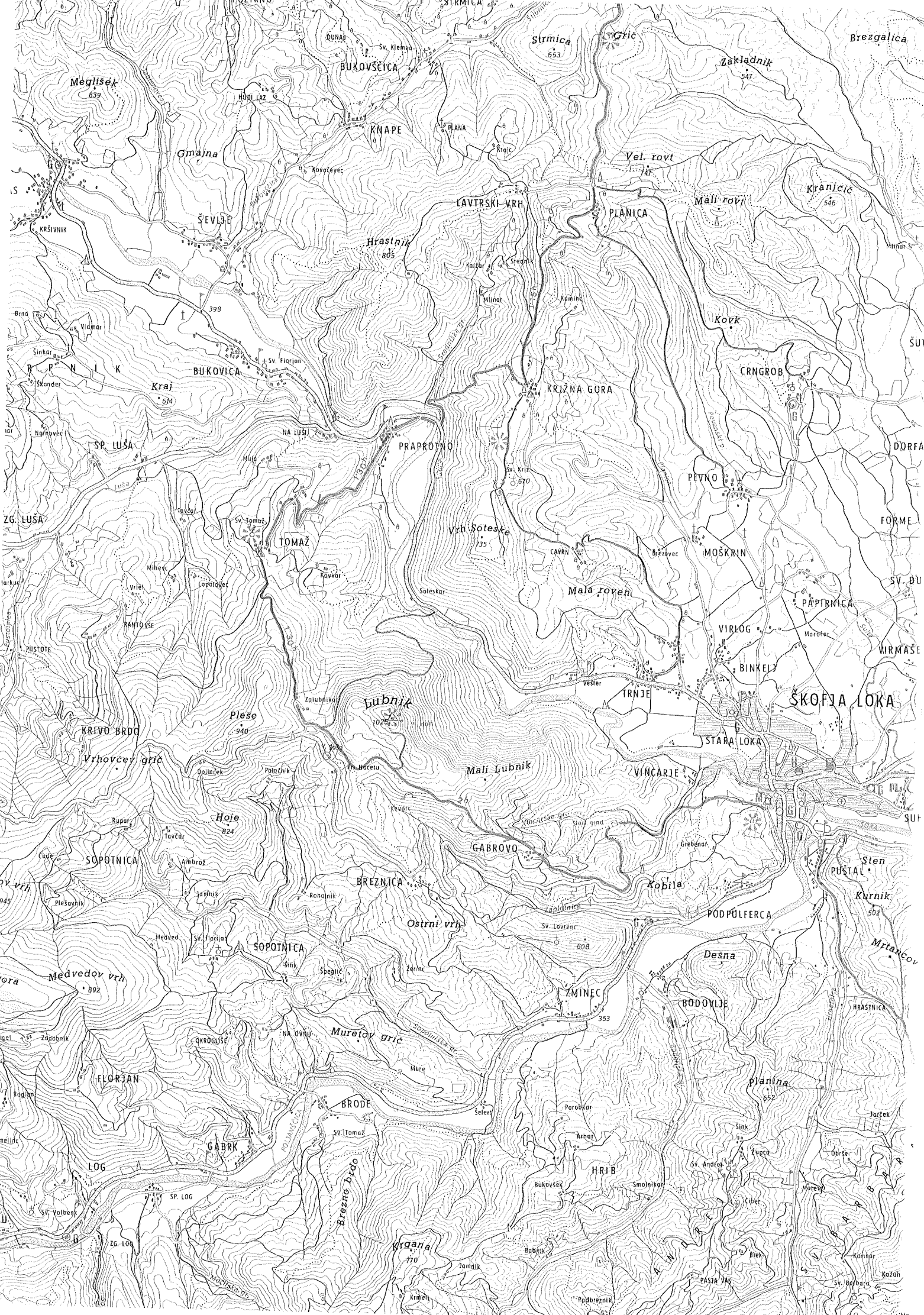
Pri izdelavi te karte so izkoriščeni vsi sodobni pripomočki s kakršnimi se danes pri izdelavi načrtov in kart poslužuje Geodetski zavod SRS. Za osnovo je vzeta državna karta v merilu 1:5000 in 1:10 000, ki je bila na novo izdelana leto prej. Za izdelavo karte je bilo izvršeno aerosnemanje s snemalno kamero iz 3.500 metrov nadmorske višine. Po izvršenem kartiranju s stereokartirnimi aparati je bila vsa vsebina na terenu kontrolirana, korigirana in po potrebi dopolnjevana s podatki, ki jih letalski posnetek ne nudi. Izvršena je klasifikacija potnega omrežja v skupine: asfaltirane ceste, glavne makadamske ceste (tako imenovane ceste III. reda), druge ceste prevozne z motornimi vozili, kolovoze in pomembnejše steze stalnega značaja, predvsem pa markirane. Zelo pazljivo so bila zbrana skoraj vsa imena samostojnih kmetij, zaselkov in uradnih krajevnih imen. Skupaj z imeni za vrhove, grebena in sedla jih je pregledal in dopolnil odlični poznavalec te pokrajine, geograf profesor Planina. Ker je bilo ozemlje posneto v času ko drevje še ni zalistalo, je nadvse točno kartiran tudi relief in dopolnjen z nadmorskimi višinami. Seveda je na osnovni državni karti še cela vrsta najrazličnejših podatkov gospodarsko tehničnega pomena. Vse to je pri sestavljanju vsebine za turistične karte seveda izpuščeno, dodani pa so drugi, ki so za izletnika pomembni.

Ker sta se naročnik in izvajalec dogovorila za izdelek brez inprovizacij je karta nekoliko "porezana". Na vzhodnem robu se konča tesno ob Škofji Loki brez železniške postaje na zahodnem koncu pa rob odreže Porezen in Petrovo brdo. Tudi Žiri na jugu bi še spadale k zaokroženi podobi loškega ozemlja. Imeli bi v celoti prikazano loško jubilejno planinsko transverzalo, katero so loški planinci označili prav v počastitev 1000 letnice. Vse to vsled tega, ker za te predele še ni izdelana nova državna karta, stari zemljevidi pa nikakor ne pridejo v poštev kot osnova. Taka izhodišča so pri načrtovanju nadaljne kartografske dejavnosti za planinsko turistične namene popolnoma pravilna, saj le tako lahko pričakujemo, da bodo izdane karte točni in zanesljivi vodiči. Natančne predloge tehnološko dobro zasnovanih kart tudi vzdrževati ne bo težko vsi nadaljnji ponatisi bodo precej cenejši.

Plastičnost reliefne predstave je poudarjena z senčenjem. To je dokaj zahtevna kartografska disciplina, ki terja mnogo znanja in spretnosti, dokaj hitro pa je ves trud zaman če reprodukcija ni temu kos. Žal se tiskanje tega elementa ni povsem posrečilo.

Podoba krajev na škofjeloškem ozemlju se je skozi stoletja do današnjih dni precej spreminjala, le mesto samo je v urbanskem in arhitektonskem pogledu v glavnem ohranilo srednjeveško podobo. Staro mestno jedro ima večidel isto podobo, kakor jo je dobilo po velikem potresu v začetku 16. stoletja. Da bi obiskovalca tudi na zemljevidu seznanili s položajem zgodovinsko in kulturno znamenitimi stavbami, je v spodnjem desnem vogalu mestno središče predstavljeno v obliki mestnega načrta. V seznamu zraven načrta so vse pomembne zgradbe tudi opisane.

Dokaj zahtevno tiskarsko delo v osmih barvah je zadovoljivo izvršilo založniško časopisno podjetje Delo. Taka tiskarska kvaliteta je ob strokovni pripravi potrebnih podlog veliko jamstvo, da se tudi s te strani enakopravno postavimo zraven priznanih izdajateljev zemljevidov.

V sedanjem času bo karta Škofjeloškega pogorja izredno dobrodošla motoriziranim turistom in tistim, ki se vozijo z javnimi prometnimi sredstvi. Ljubiteljem narave se z omenjeno karto odpira obširno srednjegorsko hribovje, zlasti še prebivalcem Ljubljane in Kranja in jim nudi dragocen pripomoček na izletih in potovanjih. Upajmo, da začetek teh hotenj ne bo prekinjen in da bi tej kartografski publikaciji kmalu sledila druga in nadalje še bolj dognane in tehnično izpopolnjene. Upam si trditi, da je zemljevid med drugim tudi majhno ogledalo naroda. Tudi za ta ugled moramo biti pripravljeni kaj žrtvovati.

Peter Svetik

DOMŽALE v prostoru in času

Ovitek za prvo letošnjo številko Geodetskega vestnika smo opremili s tematsko karto iz publikacije Domžale v prostoru in času, ki je pravkar izšla. Publikacija tako izpopolnjuje dokumentacijsko gradivo od nivoja republike (Stanje v prostoru in razvojne težnje - Zavod SRS za regionalno prostorsko planiranje 1970 in 1973), regije (stanje in razvojne težnje v prostoru Severovzhodne Slovenije - Ekonomski center Maribor) do občine.

Publikacijo je izdelala Geodetska uprava SOb Domžale, založila pa skupščina občine Domžale. Izdelana je bila v rekordnem času treh mesecev. Profesionalno je v tem času pri njeni izdelavi sodeloval povprečno (izmenjava) le en sodelavec GU pri SOb Domžale; sam pa sem bil edini zunanji sodelavec in imam pri njenem snovanju, kreiranju, vsebini in oblikovanju veliko grehov.

V omenjenem času je bila izdelana osnova v treh barvah (merilo 1:80 000 je prilagojeno formatu papirja), 24 tematskih kart, vsi spremljajoči komentarji, celotna redakcija, tisk in vezava. Vse karte je tiskal IGF.

Odveč je v naših vrstah poudarjati, da je to prva tovrstna publikacija v Sloveniji. Naša želja je, da ji v prihodnje sledijo še druge, za druge občine seveda. Prostor občine Domžale podaja v karti in besedi kompleksno - od naravnih danosti do kvartarnih dejavnosti. Poleg stanja prinaša tudi prognoze vseh tistih dejavnosti, za katere so bili v času njenega nastajanja izdelani razvojni programi. Tako odbornikom kot občinskim službam, šolam, družbeno-političnim organizacijam in drugim bo nepogrešljiv pripomoček pri delu, poznavanju prostora, izdelavi raznih analiz in primerjav itd.

Tako glede kvalitete kot kvantitete seveda ni popolna: vsebuje vse tiste pomanjkljivosti, ki so značilne za vsak prvenec. Pri njenem vrednotenju pa moramo seveda upoštevati faktor časa in sredstev (slabih 60 000 din za vsa dela: avtorji, lektor, izdelava kart in tekstov, tisk kart in tekstov, vezava itd.)

V nadaljevanju bom nekoliko podrobneje opisal karto z naslovne strani. Njen naslov je

Namenska izraba površin

Namensko izrabo površin celotne občine ponazarja karta v sicer nekoliko poenostavljenem prikazu. Po kategorijah izrabe je slika naslednja:

gozdna zemljišča obsegajo 11.043 ha ali 46,3 %,
kmetijska zemljišča obsegajo 11.866 ha ali 49,5 %,
bruto zazidana zemljišča obsegajo 1.082 ha ali 4,2 %.

Gozdna zemljišča se močno približajo procentu, ki ga ima SR Slovenija v celoti. Z zemljišči gospodari gozdno gospodarstvo Ljubljana, obrat Domžale. Po vrsti prevladujejo iglavci, ki jih je dobrih 60 %. Večina gozdov, nad 90 %, je v zasebni lasti. Čeprav je bilo po vojni načrtnih pogozditev izredno malo (le okrog 100 ha), pa gozdne površine stalno naraščajo (okrog 5 % letno).

Kmetijska zemljišča so prav tako pretežno (84 %) v privatni lasti. Od vseh kmetijskih zemljišč je le 44 % obdelovalnih. Delež njivskih površin naglo upada, večja pa se travnat in nerodovit svet. Kmetijska zemljišča se tudi vse bolj drobijo, parcele postajajo vse manjše, kar otežuje sodobno gospodarjenje. Preslojevanje kmečkega prebivalstva v nekmečko je tudi v Domžalah občutno. Vzroki so: premajhna velikost kmetij, slaba tehnična opremljenost, razdrobljenost parcel, neurejeno tržišče itd. Zato naglo narašča število mešanih gospodinjstev. S kmetijstvom se preživlja le še okrog 10 % prebivalstva. Z družbeno lastnino kmetijskih zemljišč gospodarijo: Emona, KPC Jable, Kmetijski inštitut Slovenije, Semesadike in Ekonomija doma počitka Mengeš.

Bruto zazidanim površinam pa bomo posvetili več pozornosti predvsem zaradi tega;

- ker se širijo predvsem na kmetijska zemljišča in
- ker zavzemajo sorazmerno velik delež.

V bruto zazidanih površinah so zajeti vsi dejansko pozidani kompleksi in manjša prosta zemljišča, ki jih je mogoče še pozidati, vendar tvorijo zaokrožen kompleks nekega naselja.

Po grobi oceni je v našem prikazu še okrog 50 % prostih površin. Procent (4,2) pozidanih bruto površin je precej nad republiškim povprečjem, ki znaša le okrog 2 %.

Karta bruto zazidanih površin na katerih smo ločili zemljišča, ki jih zaseda industrija, je izdelana na osnovi dokaj novih podatkov (stanje 1971). Površine so računan posebej za vsako naselje, ki smo ga posebej prikazali. Opustili pa smo vsa tista naselja, ki zaradi razpršenosti ali pa majhnega števila hiš ne zasedajo omembe vrednega prostora.

Zaradi zanimivih primerjav navajamo nekaj števil in izračunov za nekatere kraje v občini:

	BZp-ha	Naseljenih hiš	Prebival- cev	Ha na 1 hišo	Št. prebival- cev na ha
Domžale	250	1.148	7.345	0,22	29
Mengeš	110	567	3.307	0,20	30
Trzin	58	230	1.124	0,25	19
Dob	39	153	838	0,26	22
Količevo-Vir	65	477	2.509	0,26	39
Radomlje	27	232	782	0,21	29
Moravče	24	106	622	0,23	26
Nožice	24	83	432	0,29	18

Povprečna gostota v občini pa je - če celotno število prebivalstva 32.411 delimo z bruto zazidanimi površinami - slabih 30 prebivalcev na ha.

Za primerjavo navajamo rezultate, ki jih je dala študija inštituta za komunalno gospodarstvo pri FAGG na osnovi reprezentančnih vzorcev. Ugotovila je naslednje gostote prebivalcev na ha:

- 71,0 prebivalcev na ha pri individualni stanovanjski zazidavi in
- 372,7 prebivalcev na ha pri bločni zazidavi.

Če smo torej predpostavljali, da so kompleksi naših bruto zazidanih površin približno dvakrat večji od dejansko zazidanih površin, lahko zaključimo:

Prebivalstvo občine Domžal se lahko podvoji, ne da bi izven kompleksov bruto zazidanih površin odvezemali nova kmetijska zemljišča, in še ne bo dosežena gostota, ki smo jo navedli iz omenjene študije.

Gostitev naseljenosti pa je nujna tudi zaradi nacionalizacijeⁱⁿ komunalne opremljenosti. Stroški le-te z večjo gostoto zelo hitro upadajo, nesorazmerno pa naraščajo z manjšanjem gostote naseljenosti. Optimalna gostota naseljenosti je torej za gospodarstvo občine izrednega pomena. Istočasno pa bi uresničili tudi enega važnih sklepov programa o razvoju kmetijstva in preprečili spreminjanje kmetijske zemlje v urbano zemljišče.

Bruto zazidane površine pa moramo seveda primerjati še s karto kvalitete zemljišč (zaradi pomanjkanja sredstev je nismo mogli tiskati še v tej kombinaciji), kjer takoj ugotovimo, da so največji pozidani kompleksi na najbolj kvalitetnih kmetijskih zemljiščih.

Dodamo naj še, da so v bruto zazidanih površinah posebej prikazana zemljišča, ki jih zavzemajo industrija in kmetijski kombinati. Teh zemljišč pa je okrog 100 ha.

Boris Kren

STROKOVNO POSVETOVANJE O DELOVANJU GEODETSKE
SLUŽBE V OBČINI

Geodetska uprava SRS je organizirala dvodnevno strokovno posvetovanje in sicer v dneh 15. in 16. februarja 1973 v Ljubljani. Namen posvetovanja je bil analizirati obstoječe stanje geodetske službe in seznaniti občinske geodetske upravne organe s problematiko te službe, ki se pojavlja pri konkretnem izvajanju nalog na posameznih področjih kot so zemljiški kataster, kataster komunalnih naprav, regionalna in urbana dokumentacija, izdelava in vzdrževanje osnovne državne karte, pa tudi prikazati splošen prerez stanja pri operativnem izvajanju nalog, kvaliteta del, stanje opreme ter problematika kadrov v občinskih geodetskih upravnih organih.

Delovni program posvetovanja je bil naslednji:

1. Uvodna beseda direktorja Geodetske uprave SRS.
2. Poročilo o stanju občinske geodetske službe v SR Sloveniji - referent tov. Klarič.
3. Izvajanje srednjeročnega programa geodetskih del - referent tov. Majcen.
4. Problematika izvajanja pogodb pri izdelavi osnovne državne karte in topografsko katastrskih načrtov - referent tov. Golorej.
5. Odgovori na pismeno zastavljena vprašanja občinskih geodetskih upravnih organov - na posamezna vprašanja so odgovarjali - tov. Majcen, tov. Klarič, tov. Pristovnik, tov. Ukmar, tov. Šivic, tov. Honzak, tov. Kren, tov. Golorej.
6. Vsebina obrazcev katastrskega operata - referent tov. Ukmar.
7. Arhiviranje katastrskega operata - referent tov. Ukmar.
8. Problematika in sugestije za vzdrževanje osnovne državne karte - referent tov. Golorej.
9. Splošna diskusija.

Posvetovanja so se razen treh občinskih geodetskih upravnih organov udeležili vsi ostali načelniki občinskih geodetskih uprav.

Diskusija je bila zelo plodna in se je dotaknila vseh bistvenih vprašanj in je dala tudi nekaj konkretnih zaključkov in sicer:

1. Pred dokončnim sprejemom predpisov bo Geodetska uprava SRS s sodelovanjem nekaterih občinskih geodetskih uprav sestavila predloge za vsebino obrazcev katastrskega operata. Obrazca za posestni list in

parcelni zapisnik naj bi bila enotna, ostale pa bodo upravni organi lahko prilagodili svojim potrebam.

2. Glede arhiviranja katastrskega operata se bo Geodetska uprava SRS posvetovala z zemljiško knjigo in republiškim sekretariatom za pravosodje in občo upravo. Izdelati je potrebno študijo o uporabi mikrofilma pri arhiviranju.
3. Geodetska uprava SRS bo izdelal predlog za organizacijo službe katastrske klasifikacije in ga kot priporočilo poslala vsem občinam.
4. Po sprejemu novih zakonov bo Geodetska uprava SRS organizirala seminar, na katerem se bodo tolmačili novi predpisi.
5. Na tem seminarju se bo obravnavala tudi problematika vodenja upravnega postopka v geodetski službi.
6. Glede opremljenosti občinskih geodetskih uprav bo Geodetska uprava SRS izdelala predlog z navedbo kako naj bo opremljen občinski geodetski upravni organ z inštrumenti in drugo opremo.

Sprejet je bil tudi sklep naj se referati tega posvetovanja razmnožijo in dostaviijo občinskim geodetskim upravnim organom.

Posvetovanj se je prvi dan udeležil tudi republiški sekretar za urbanizem ing. Mikoš, ki je zbrane pozdravil in omenil velike spremembe, ki so v teku v stanovanjski in zemljiški politiki, ter s tem v zvezi poudaril vlogo geodetske službe v prostorskem informacijskem sistemu. Velika udeležba je dokaz, da bi bilo potrebno tudi v bodoče gojiti tak način izmenjave mnenj med Geodetsko upravo SRS in občinskimi geodetskimi upravnimi organi.

Tomaž Banovec

KONGRESNI MATERIALI ZANIMIVI ZA PODROČJE GEODEZIJE
(INDOK sistemi)

Po enem letu in pol smo dobili redigirane sklepe in priporočila s trinajstega kongresa FIG-a v Wiesbadnu. Na kongresu so sodelovali tudi Jugoslovani in precej kolegov iz Slovenije. Mislim, da bo zanimivo, da za vse njih in tiste, ki se niso imeli prilike, da bi se podrobneje poglobili v delo kongresa objavimo prevedeno vsebino sklepov in priporočil. (Iz uradnega kongresnega poročila).

V zvezi GIG Jugoslavije pravkar teče akcija za formiranje sekcij in dopisnikov ali celo članov stalnih komisij pri FIG. Pričakujemo, da bo v bodoče potrebno s to organizacijo bolj konkretno sodelovati. Posebej velja to za našo bolj aktivno vlogo in ne samo za preprosto opazovanje delovanja in transfer tehnologij.

Ponovno opozarjamo vse zainteresirane, da so referati s kongresa v Wiesbadnu na voljo v knjižnici Inštituta Geodetskega zavoda SRS. Prav tako so na voljo v knjižnici tudi referati s kongresa iz Ottave (fotogrametrija) v preteklem letu. Te materiale nam je poslal kot darilo kolega dr. Branko Makarovič, ki je profesor na ITC centru na Nizozemskem s svojimi referati tudi bistveno pripomogel k uspehu kongresa.

Materiale s kongresa v Montrealu (kartografski), so pridobili kolegi na Vojnogeografskem inštitutu JNA. Seznam referatov prilagamo za oba kongresa. (Za Wiesbaden smo to že storili).

Glede na potrebe po referatih se naj vsi zainteresirani obrnejo na vodje svojih sekcij ali neposredno na tov. Koroščevo na Inštitut Geodetskega zavoda SRS. Vsi materiali so v originalnih jezikih avtorjev.

Tudi v bodoče bomo poskusili objaviti nekatere sezname literature za potrebe geodetskih znanosti.

- - -

Sklepi in priporočila 13. kongresa mednarodnega združenja geodetov (FIG) iz Wiesbadna 1971.

Resolucija prve komisije (Poklicna praksa)

Naloge za kongres v Washingtonu:

- 1.1 Dosedanji material o izobraževanju je treba preveriti in uskladiti. Pri tem je treba najti kontakt z drugo komisijo.
- 1.2 Delo na častnem kodeksu za geodete je treba nadaljevati in predlagati čimvečjem številu dežel, da ga sprejmejo.
- 1.3 Splošni rezultati in primeri iz točk 1.1 in 1.2 naj se dopolnijo s primeri v praksi in z več izkušnjami.
 - 1.3.1 Oblike sodelovanja med geodeti s posebnim ozirom na ekonomsko uvajanje dragih novih naprav.

- 1.3.2 Možnosti sodelovanja geodetov z ostalimi strokovnjaki s ciljem nuditi usluge čimbolj kompleksno.
- 1.3.3. Načini obračunavanja stroškov za vsa področja dejavnosti v geodeziji.
- 1.3.4 Težave svobodnega izobraževanja za poklice, kjer konkurirajo uradne ustanove.
- 1.3.5 Prikaz robnih področij, kjer delujejo geodeti in kakšni načini izobrazbe in vsebina predmetov so zanimivi za ta robna področja. Prvo nalogo so prevzeli nemški geodeti drugo pa francoski. Za naloge pod 1.3 bo našel referate sekretar biroja.

Resolucija druge komisije (Izobraževanje)

- 2.1. Knjižnica prof. Allana predložena v Londonu: "Education for the profesion" je bila za kongres v Wiesbadnu dopolnjena. Za nadaljnje dopolnjevanje je potrebno, da sodelujejo predstavniki iz vseh dežel.
- 2.2 Skupaj s prvo komisijo je potrebno prevzeti predloge za izboljševanje izobrazbene strukture dežel članic FIG-a. Posebej naj bodo obdelani osnovni temeljni strokovni predmeti.
- 2.3 Posebno pozornost naj zasluži način podiplomskega študija, ki naj bo organiziran z možnostjo stalnega dopolnjevanja v vsem času trajanja poklica.

Resolucija tretje komisije (Strokovna literatura)

- 3.1 FIG je s posebno pozornostjo in interesom vzela na znanje prizadevanja IFAG-a pri delu na mednarodnem jezikovnem slovarju.
- 3.2 Nemško delo naj bo osnova mednarodnemu slovarju.
- 3.3 FIG priporoča z ozirom na splošen pomen informatike na področju geodezije, da se povsod problemi informatike (INDOKA) rešujejo z največjo prioriteto.

Resolucija četrte komisije (Hidrografske izmeritve)

- 4.1 FIG je vzela na znanje:
 - a) Obsežen in zamotan razvoj hidrografskih postopkov in naraščajoče potrebe za višjimi dosežki in storilnostjo na področju izmere morij.
 - b) Aktualno pomanjkanje možnosti za izobraževanje za to področje, posebej izven uradnih delovnih mest in ustanov.
- 4.2 Pri upoštevanju naporov in nevarnosti pri merjenju morskega prostora je treba upoštevati, da taka dela zahtevajo visoko specializacijo in dolgoletne izkušnje, da bi bili dosežki čim boljši.
- 4.3 Potrebno je ugotoviti, da bi lahko izobrazbo za kopna in morska merjenja nekoliko bolj koordinirali.
- 4.4 Bilo je sklenjeno, da se ustanovi v okviru FIG posebna delovna skupina, ki bo poskusila internacionalizirati poklic "morskega geodeta".

Resolucije pete komisije (Instrumenti in metode izmeritve)

- 5.1 Z ozirom na uspešno uvajanje laserskih profilnih naprav v Avstraliji za določevanje višinskih točk za karte merila 1:100 000 se priporoča, da geodeti v deželah z veliko površino, kjer potrebujejo za svoje potrebe gosto višinsko mrežo točk za gravimetrične in fotogrametrične meritve upoštevajo in uvajajo tudi avstralsko tehnologijo z laserskim profiliranjem.
- 5.2 Elektrooptični razdaljemerji so omogočili nove natančne postopke. Kljub temu se ugotavlja, da je servisiranje za večino dežel slabo razvito, zato priporočajo proizvajalcem te opreme:
 - a) Sestaviti listo delov, ki se najbolj kvarijo
 - b) Popolne načrte za elektronske dele skupaj z instrumentalnimi načrti
 - c) Se prizadevati za razvoj servisne službe povsod, kjer je to ekonomsko mogoče.
- 5.3 Prizadevanja za boljše razumevanje med geodeti so velika. Del nalog lahko rešimo z normiranjem izrazov, aparatur in postopkov. Pozdravlja se naraščajoča tendenca za konstrukcije bank podatkov za geodetske potrebe (Fachdatenbanken). Tudi tu je potrebno normirati v mednarodnem merilu nekatere postopke. Zato priporočajo, da se ustanovi delovna skupina, ki bo:
 - a) Proučila specifikacije posameznih bank geodetskih podakov in spremljala razvoj takih prizadevanj
 - b) Proučila možnosti kako bi take banke med seboj najbolj povezali.
 - c) Naredila modelne raziskave o katerih naj poroča na 14. kongresu. Posebej nujne so informacije o specifikacijah za osnovno mreže, ki naj bodo poenostavljene in javno v uporabi.
- 5.4 Ker je opazovanje svetovne satelitske mreže pri kraju in ker so posamezne geodetske službe uredile nove točke za opazovanje in so doseženi veliki napredki pri razvoju Dopplerjevih-markiranj in laserskih naprav, kar omogoča postavljanje kontrolnih točk in opazovališč tudi na oddaljenih otokih ali dosedaj neobdelanih področjih, se priporoča, da članice FIG sodelujejo in pripomorejo k čimvečji izrabi koordinatnega sistema naslonjenega na središče zemlje.
- 5.5 FIG odobrava resolucijo OZN/6. konference o regionalni kartografiji za Azijo in bližnji vzhod/ o ortofotokartografiji in v kateri piše:

Velika potreba po kartah različnih meril in njihov pomen za gospodarski in socialni razvoj v deželah Azije in Bližnjega vzhoda je utemeljen. Na izpopolnjevanju postopkov in dopolnjevanju takih kart se delo nadaljuje s posebnim poudarkom na razvoju surovinskih baz in razvojnih projektov.

Ugotavlja se, da je proizvodnja takih kart bolj gospodarna kot drugi klasični postopki, posebej pa pri vzdrževanju obstoječih nevzdrževanih linijskih kart.

Uvajanje ortofotokart bo pripomoglo k vzdrževanju obstoječih kart in pri varčevanju z visokokvalificirano delovno silo.

Priporoča, da dežele, ki imajo že izkušnje z izdelavo takih kart in njihovo uporabo vzdrževanje linijskih kart pomagajo deželam v razvoju s svojimi tehnologijami in izkušnjami. Priporoča se integracije med strokovnjaki, da bi lahko v teh deželah te karte najbolj gospodarno izkoristili.

- 5.6 Pri razvoju merskih postopkov v zvezi z matematičnimi modeli je potrebno posvetiti največjo pozornost osnovnim parametrom za matematične modele, ker preveč parametrov naredi modele preprosto nepregledne in otežuje reševanje naloge. Zato se priporoča, da se bolj ožive prizadevanja, ki omogočajo analizo modela in končno analizo parametrov za realistično analizo tistih rezultatov, ki jih je mogoče dobiti z posameznimi meritvami.

Resolucija šeste komisije (Inženirske meritve)

Študijska grupa A (gradbene tolerance in zakoličevalna dela)

- 6.1 Študijska grupa A je tesno sodelovala z "International Council for Building Research Studies and Documentation (CIB)" (Mednarodna družba za raziskavo gradenj in dokumentacijo), posebej pri izdelavi ilustrativnih navodil za zakoličevalna dela, ki so služila predvsem kot informativni material za gradbene inženirje.
- 6.2 Skupaj s predstavniki nekaterih držav so opravili poizvedbe katere norme so v rabi v posameznih deželah (gradbene tolerance in natančnosti zakoličevanja). Cilj teh prizadevanj je pridobiti in predlagati enotne norme.

Študijska grupa B (izračun mas).

Predlaga za naslednja leta sledeče:

- a) Priprava novih teoretičnih del v zvezi z izračuni mas ter uporabo Digitalnih modelov reliefa (DMR) na tak način, da bi bili v praksi polno uporabljivi.
- b) Uvrstitev avtomatičnega risanja v izračun mas za kontrolo in za plastično ponazarjanje rezultatov.
- c) Standardizacijo DMR, zajemanja terenskih podatkov in v računalnikih shranjenih podatkov.

6.4 Študijska grupa C (merjenje deformacij in njihova avtomatizacija)

- a) Nadaljevanje in izpopolnjevanje uporabe statističnih metod na področju merjenja premikov in deformacij.
- b) Nadaljevanje poskusov z elektrooptičnimi razdaljemerji.
- c) Razširitev možnosti terestrične fotogrametrije.
- d) Razširitev uporabe in izpopolnitev metod stalnega opazovanja.
- e) Nadaljnje uvajanje geodetov pri interpretaciji merskih podatkov.
- f) Nadalnje raziskave o vplivih okolja na merske rezultate.

Študijska grupa D (kataster komunalnih naprav)

- 6.5 Priporoča nadaljevati začeto delo na ustvarjanje pogojev za mednarodno konsultacijsko in dokumentacijsko službo na področju KKN.

Center naj bi se ukvarjal s sledečimi nalogami:

- a) Izdelava osnov za izdelavo in vzdrževanja KKN.
- b) Izdelava vzorcev za grafično prikazovanje in za grafično vzdrževanje za kasnejše predelave za banke podatkov.
- c) Digitalizacija ulic in katastra vodov.
- d) Konsultacije in zastopanje članic na tem področju.

6.6 Na teh osnovah priporočajo za izboljšanje dela v komisijah:

- a) Vse dežele članice naj v svojih časopisih objavijo izvlečke in program FIG-a. Za to naj se povežejo direktno z voji komisij ali s svojimi predstavniki v komisijah.
- b) Poleg tega priporočajo, da ob zasedanju parnenentnega komiteja vedno zaseda vsaj ena komisija. Med kongresom se je delo razširilo na novo temo.

6.7 Študijska grupa E (Rudarska merjenja)

- a) Zainteresirani naj sestavijo program dela do konca 1971.
- b) 1972 v skladu z zasedanjem rudarskih inženirjev v Budimpešti bo od 4. do 14.6.1972. prvo zasedanje študijske grupe.
- c) Sestaviti je treba seznam institucij in strokovnjakov, ki delujejo na področju žiroskopskih teodolitov do leta 1972.
- d) Do konca leta 1973 je treba zaključiti posamezna poročila in referate za kongres v Washingtonu.

Resolucija sedme komisije (Kataster zemljišč in urejanje prostora)

Glede na predvideni kongres v ZDA se je komisija nekoliko razširila. Imela bo dve zasedanji: 1972 v Bolgariji in 1973 v Turčiji.

Obdelali bodo sledeče teme:

- 7.1 Nadaljevanje poročila o javnosti katastra z ozirom na avtomatično vodenje katastra. (M. Hanssen-Nizozemska)
- 7.2 Konstrukcija modernega večnamenskega katastra. (R. Solari-Švica)
- 7.3 Urejanje dežele kot sredstvo za urejanje okolja. (J. Gastaldi-Francija)
- 7.4 Profesor Sorbi bo posebej poročal o raziskavah za urejanje zemljišč v mediteranskih deželah.
- 7.5 Komisija bo polno sodelovala pri izdelavi tehničnega slovarja za področje katastra in urejanje prostora.
- 7.6 Posebej se je komisija ukvarjala s problemom predsedništva v komisiji in izdelala predlog vsem članom permanentnega komiteja. Komisija dela kot stalno telo in se njeni člani sestanejo enkrat letno redno za obravnavo tem v njihovi pristojnosti. Svoje delo povezujejo s tehničnimi ogledi, ki so povezani s posameznimi obravnavanimi temami. Tako tvori komisija homogeno telo, ki se naslanja na kolegialnost in poslovne interese. Zato meni, da bi morali predsednika voliti iz komisije sami. Ta naj bi bil izvoljen med najbolj marljivimi sodelavci komisije pod pogoji rotacije in ostalimi pogoji. Tudi naj bi poleg strokovnega znanja užival še ugled v deželi iz katere izhaja. Poleg tega naj sodeluje na vseh zasedanjih in naj pozna splošno problematiko vseh dežel članic. Zato tudi želi komi-

sija, da se njenih zasedanj udeleži čimveč delegatov iz različnih dežel. Komisija je mnenja, da novi predsednik ne bi smel prejeti zadolžitve prej, da bi stari izrazil mnenje o tem. Zato je komisija mnenja, da bi mandat, ki so ga za leta 1973-75 poverili Nigeriji prevzame podpredsednik prof. Witt iz Nizozemske, in prosi podporo Biroja za to odložitev.

Resolucija osme komisije (Mestne nepremičnine, planiranje mest in razvoj mest)

Iz vsebine in podajanja referatov je komisija predlagala sledečo resolucijo:

- 8.1 Poznavanje družbeno političnih odnosov pri urejanju nepremičnin je odločilen predpogoj za vsa dela na področju urejanja nepremičnin, mestno planiranje in za razvoj mest.
Zato se morajo raziskovanja na tem področju nadaljevati. Za financiranje in organizacijo tega programa je potrebno, da izdela biro poseben podroben program.
- 8.2 Sledeče pereče probleme naj bi obravnavali na sledečem kongresu v ZDA:
 - a) Razvoj mest. (Predlogi za saniranje starih mestnih jeder ali razvoj novih mest) naj bi v bodočnosti ne reševali glede na potrebe enega mesta, marveč po načinih urejanja, ki veljajo za regionalne in nadregionalne principe.
 - b) Pojavlja se vprašanje, ali naj pridobitev vrednosti na zemljišču zaradi planerskih predlogov (renta) odvzame ali naj bi jo drugače eliminirali.
 - c) Problemi pretvorbe najemnin v procesu mestnega saniranja naj se rešujejo glede na socialne razmere in se naj kot taki tudi posebej proučujejo.
 - d) Vloga geodetov pri problemih okolja je danes posebej pomembna. Tudi stockholmski kongres v letu 1972, ki bo posvečen človeku in njegovemu okolju, bodo obiskali geodeti s svojim predstavnikom. Komisija je mnenja, da bi lahko pri tem sodelovali s svojim prispevkom (referatom).
- 8.3 Permanentni komite je zaprošen, da bolje razmeji področje dela med komisijami 3, 7 in 9, da bi odpravili nepotrebne dvojnosti.

Resolucija devete komisije (Ocenjevanje zemljišč in promet z zemljišči)

Komisija je obdelala svojo problematiko z 19. referati iz 12 različnih dežel, ki so obdelali različne probleme iz cenične zemljišč in njihovo upravljanje. Ti referati so osnova za sledeče tri sklepe:

- 9.1 Uvodno poročilo je bilo podano v obliki analize (ankete) in se dotika povezav med trgom kapitala in investicijami v nepremičnine. (Posebej še z obrestnimi merami v 21 državah FIG-a). Sporezumeli so se, da je treba na ta način obnoviti tako anketo od kongresa do kongresa.
- 9.2 Težave pri sporazumevanju in terminologiji so vse pogostejše. Zato so udeleženci pripravljeni sodelovati pri sestavi mednarodnega slovarja za svoje področje.

9.3 Na eni od sej je bilo poudarjeno, da je posebej cenjenje nepremičnin v nerazvitih deželah zelo v zaostanku. Potrebno je utrditi vlogo sodnih cenilcev v takih deželah.

Govornik FAO je poudaril, da je v nerazvitih deželah le malo storjenega na področju cenitve zemljišč. FAO bi rada izkoristila rezultate tega kongresa tudi za svoje delo v naprej na tem področju.

V zvezi s tem se priporoča, da je ustrezno poročilo s predlogi gotovo še pred letom 1974.

Gojimir Mlakar

PROGRAM DELA SEKCIJE ZA ZEMLJIŠKI KATASTER V LETU 1973

13. april FAGG - Ljubljana

- 1) Program priprave predzakonskih predpisov nove geodetske zakonodaje in prioritete izdelave
- predavatelj iz GU SRS Ukmar, Golorej
- 2) Program prehoda na izpopolnjeno vsebino operata zemljiškega katastra ter njegova uskladitev z zahtevami novega zakona o zemljiškem katastru
- predavatelj iz GU SRS Ukmar
- 3) Zemljiški kataster kot podlaga za izdelavo katastra zgradb
- predavatelj še ni izbran (Kren)

18. maj - Velenje

- 4) Možnosti prevzema tujih izkušenj pri obnovi zemljiškega katastra (Avstrija, ZRN, itd.)
- predavatelj iz Inštituta GZ SRS.
- 5) Ureditev zemljiškega katastra v ostalih republikah - analiza zakonodaje posameznih republik
- predavatelj še ni izbran (Tomič)

- 6) Katastrska klasifikacija in bonitiranje zemljišč
- metodologija dela na bonitiranju
 - dosedanja prizadevanja
 - organizacija službe
 - vpliv bonitiranja na klasifikacijo
- možnosti parcialnih rešitev, ki bi dale delne rezultate v doglednem času
- predavatelj iz GU SRS Honzak

28. september - Maribor

- 7) Problemi registriranja sprememb na geodetskih grafičnih evidencah in njihovo razmnoževanje
- odprava deformacij listov
 - vris sprememb z brisanjem neveljavnega stanja
 - uvedba oleatnega sistema
- predavatelj Mlakar
- 8) Vloga zemljiškega katastra v prostorskem informacijskem sistemu (re-publike) in o komunalnem informacijskem sistemu (občine)
- predavatelj Banovec, Kobilica
- 9) Zemljiški kataster in zemljiška knjiga
- analiza stanja medsebojnih odnosov
 - izboljšave pri sodelovanju obeh služb
 - možnosti združitve obeh evidenc
- predavatelj Klarič

November - na geodetski dan

- 10) Možnosti za ažurnejšo registracijo sprememb v zemljiškem katastru
- načini prijavljanja
 - obveščanje o spremembah preko drugih služb občinske uprave
 - možnosti uvedbe novih tehnoloških postopkov pri vzdrževanju (fotogrametrija, ortofoto, fotointerpretacija)
 - uvedba cikličnih revizij
- predavatelj Kobilica
- 11) Avtomatska obdelava podatkov zemljiškega katastra
- analiza stanja
 - izkušnje in predlogi za izboljšavo
 - možnosti povezave z ostalimi evidencami (davčna služba, evidenca osebnih stanj, narodna obramba itd.)
- predavatelj Šivic, Bauman
- 12) Analiza kadrov ter programov študija na geodetskih šolah z ozirom na specifične zahteve v geodetskih upravnih organih.
- predavatelj še ni izbran.

I N F O R M A C I J E

Izvršni svet sprejel predloge zakonov o temeljni geodetski izmeri in zemljiškem katastru. Na redni seji, ki je bila 6.4.1973 je Izvršni svet Skupščine SR Slovenije sprejel po daljši razpravi predloge zakonov o temeljni geodetski izmeri in o zemljiškem katastru, ki jih je pripravila Geodetska uprava SRS v sodelovanju z Republiškim sekretariatom za urbanizem in sekretariatom za zakonodajo Izvršnega sveta. Bilo je tudi sklenjeno, da se predlogi zakonov dopolnijo v smislu pripomb, ki so bile dane na seji.

S.M.

Izvršni svet odklonil dopolnitev zvezne ustave glede geodetskih zadev.

Izvršni svet skupščine SR Slovenije je na seji dne 22.3.1973 med drugim obravnaval tudi predlog za dopolnitev 12. točke XXX amandmana zvezne ustave, da bi se naj ponovno uvedla pristojnost federacije na področju izmeritve zemljišč in zemljiškega katastra. Zvezni izvršni svet je namreč na osnovi informacij Zvezne geodetske uprave in Zveznega sekretariata za pravosodje in občo upravo razpravljal o tem, da bi se naj dopolnila zvezna ustava v tem smislu, da bi se naj ponovno uvedla pristojnost federacije na področju izmeritve zemljišč in zemljiškega katastra. Zvezni izvršni svet se je odločil, da zahteva najprej mnenje izvršnih svetov republik in pokrajin o tej problematiki na kar pa bi se naj odločil ali bo predlagal spremembo ustave. Slovenski izvršni svet je glede na to, da ni nobenih novih momentov od sprejetja zvezne ustave, ki bi naj opravičevale spremembo ustave na tem področju, sprejel stališče, da je proti dopolnitvi zvezne ustave, s katero bi naj federacija ponovno dobila določene pristojnosti na področju izmeritve zemljišč in zemljiškega katastra.

S.M.

Pričenja se z izdelavo topografske karte 1:25000 za celotno območje SR Slovenije. Po večletnih neuspehah prizadevanjih Geodetske uprave SRS je končno dosežen sporazum z Vojaškim geografskim institutom v Beogradu o predelavi vojaške topografske karte 1:25000 za civilne potrebe. Načelno je dosežen sporazum, da bo topografska karta 1:25000 za celotno območje republike Slovenije izdelana v 3-letih. Karta bo

prikazovala najnovejše stanje saj bo reambulacija opravljena v letih 1973-75. Območjecelotne republike pade na ca 200 listov kart. Karta bo izdelana v formatu, ki je približno enak stari jugoslovanski karti 1:25000 z drugim izhodiščem (Greenwich) in v Gauss-Krügerjevi projekciji. Izdelavo topografske karte (predelavo in tisk) bo financirala Geodetska uprava SRS ob sofinanciranju Zavoda SRS za regionalno prostorsko planiranje, Republiške skupnosti za ceste, Vodnega sklada SRS in Geološkega zavoda Ljubljana. Posameznim interesentom bodo na razpolago tiskani izvodi karte v različnih kombinacijah po ceni okrog 50 din. Po programu se bo v tem letu začela izdelovati karta v zahodnem delu Slovenije od juga proti severu, predvsem na področju kjer obstaja le italijanska topografska karta 1:25000. V prihodnjem letu pa bi se naj izdelovala karta na vzhodu Slovenije tam, kjer sploh ni nobene karte merila 1:25000.

S.M.

Jože Rotar

ČETRTA GENERALNA SKUPŠČINA IN ŠESTA TEHNIČNA KONFERENCA ICA

V mesecu avgustu 1972 je bila v Montrealu in Ottawi - Kanada četrta generalna skupščina in šesta tehnična konferenca Mednarodnega kartografskega združenja - ICA. Na skupščini in konferenci je sodelovalo preko 400 predstavnikov iz 40 držav.

Med najvažnejše sklepe skupščine ICA lahko štejemo, da je bila Jugoslavija sprejeta poleg Kenije, Sirije, Turčije in Filipinov v ICA. Na četrti generalni skupščini so določili tudi datum naslednje redne tehnične konference, ki bo 1974. leta v Madridu in pete generalne skupščine ter osme tehnične konference, ki bo 1976 leta v Moskvi.

Za novega predsednika ICA je bil izvoljen prof. dr. Robinson (ZDA) za mandatno dobo 1972-1976. Poleg dosedanjih štirih komisij so na skupščini ICA določili še dve komisiji in dve delovni skupini.

Tako imamo sedaj v ICA:

1. Komisija: Izobrazba kartografov (prof.dr. Koeman, Nizozemska)
2. Komisija: Terminologija (prof. dr. Meynen, Zah. Nemčija)
3. Komisija: Avtomatizacija (Stine, ZDA)
4. Komisija: Tematska kartografija (prof.dr. Radó, Madžarska)
5. Komisija: Komunikacija v kartografiji (prof.dr. Ratajski, Poljska)
6. Komisija: Kartografska tehnika (prof. dr. Spiess, Švica)

delovna skupina: zgodovinska kartografija (dr. Wallis, Vel. Britanija)
morska (oceanska) kartografija (Kerr, Kanada).

Na konferenci v Kanadi je bila organizirana tudi razstava kart in kartografska literatura iz 30 držav. Razstavljenih je bilo preko 500 eksponatov.

Vsi referati, ki so bili predstavljeni na četrti generalni skupščini in šesti tehnični konferenci bodo natisnjeni v "Internationalen Jahrbuch für Kartographie".

Na šesti tehnični konferenci je bilo predstavljenih preko 60 referatov, ki so obravnavali naslednje probleme:

1. Tematska kartografija:

Robinson (ZDA): Mednarodna standardizacija simbolov na tematskih kartah.

Dutt (Indija): Vrzeli v publikacijah - problem tematske kartografije v Indiji.

Willoughby (Avstralija): Tehnika maskiranja pri predstavi kompleksnih tez.

Jenks (ZDA): Vizuelna integracija v tematski kartografiji - dejstvo ali slepilo?

Bertin (Francija): Stanje in problemi tematske kartografije v Franciji.

2. Izobrazba kartografov:

Meine (Zah. Nemčija): Vpliv modernih postopkov na izobrazbo kartografov.

Kanazawa (Japonska): Uvedba tipskih programov pri izobrazbi kartografov na različnih stopnjah.

Paul (Francija): Kartografska izobrazba specialistov v kartografiji sorodnih vedah - posebno za geografe.

Spiess (Švica): Predlogi za definicijo avtorstva pri kartah.

3. Kartografska terminologija:

II. komisija je predstavila svoj rezultat dela v letih 1964-72, to je "SLOVAR KARTOGRAFSKIH TERMINOV". Slovar vsebuje in pojasnjuje okoli 1.200 terminov v angleškem, nemškem, francoskem, španskem in ruskem jeziku.

Na temo kartografska terminologija so obravnavali še naslednje probleme:

Neumann (Zah. Nemčija): Izvor in definicija pojma "Kartografska generalizacija".

Meynen (Zah. Nemčija): Klasifikacija tipov tematskih kart.

Sakato (Japonska): Nekateri problemi pri standardizaciji kartografskih izrazov (terminov) na Japonskem.

4. Avtomatizacija:

Linders (Kanada): Computerska tehnologija v kartografiji.

Sharma (Indija): Avtomatizacija pri sestavi kart, cilj in posledica.

Denégre (Francija): Razvoj avtomatizacije pri sestavi topografskih kart v srednjih merilih.

Kriklanova in Mikšovsky (ČSSR): Razvoj avtomatizacije na češkem pri izdelavi kart v velikih merilih.

Diello (ZDA): Razvoj eksperimentalne kartografije v ZDA.

Bickmore (Vel. Britanija): Novi postpki v eksperimentalni kartografiji.

Böhme (Zah. Nemčija): Združen sistem predelave geografskih imen.

Nunez de las Cuevas (Španija): Hardware in Software avtomatizirane kartografije v deželah v razvoju.

5. Kartografska tehnika:

Kidwell (ZDA): Elektronska separacija barv v tematski kartografiji.

Folker (Zah. Nemčija): Kako dosežemo največjo stabilnost filmov pri njihovi obdelavi.

Bantel (Švica): Tehnika razmnoževanja originala senčenja pri švicarskih večbarvnih reljefnih kartah.

Ottoson (Švedska): Risanje eksperimentalnih topografskih kart s pomočjo numerično kontroliranih postopkov.

Kopylova (SZ): Razmnoževanje večbarvnih kart z minimalno uporabo osnovnih barv.

6. Gospodarnost izdelave kart:

Hedbom (Švedska): Tržna cena in karte.

Satzinger (Zah. Nemčija): Stroški in postopki pri sestavi in izdelavi "uradnih" in "privatnih" kart.

Nikishov (SZ): Gospodarnost izdelave sovjetskih kart.

Fullard (Vel. Britanija): Stroški zbiranja podatkov in informacij pri izdelavi kart v majhnih merilih.

7. Metode uporabe kart za znanstvene raziskave:

Sališček (SZ): Metode uporabe kart za znanstvene raziskave.

Howarth (Vel. Britanija): Geokemične eksperimentalne karte.

Groves (ZDA): Razvoj prostorske predstavitve na kartah - za orientacijo slepih otrok.

8. Morska kartografija:

Na temo morske kartografije je bilo prezentiranih osem referatov. Med najzanimivejšimi sta bila referata:

Robinson (ZDA): Grafični postopki prikazovanja temperature oceanov in njenih časovnih sprememb (z uporabo computerja).

Pascoe (Vel. Britanija): Potreba mednarodnih batimetričnih kart v velikem merilu.

9. Mestna kartografija:

Williams (Vel. Britanija): Moderni postopki v mestni kartografiji.

Pahl (Zah. Nemčija): Spremembe topografskih kart v velikih merilih v planerske karte in karte za projektiranje.

Takasaki (Japonska): Mestna funkcijska karta Sapporo.

Pape (Zah. Nemčija): Mestna kartografija in planiranje v mestih.

Wray (ZDA): Uporaba satelitskih posnetkov v mestni kartografiji.

Bermel (ZDA): Kartiranje raziskav na mestnih preizkusnih področjih.

Merlin (Francija): Mestna banka podatkov.

Bartz (ZDA): Grafična oblika in presoja karte.

10. Komunikacija v kartografiji:

Ratajski (Poljska): Struktura raziskovanja teoretične kartografije.

Bard (Vel. Britanija): Kartografska komunikacija in standardizacija.

Rado (Madžarska): Legenda v karti - pomemben del kartografske komunikacije.

Meine (Zah. Nemčija): Kartografska komunikacija v teoriji kartografije.

Tehnična konferenca je bila od 17.-25. avgusta 1972. Po nemških in ruskih ocenah je bila organizacija konference odlična.

Za nas je verjetno najvažnejši sklep generalne skupščine, da je Jugoslavija sprejeta v ICA. - Zavedati pa se moramo, da nas ta sklep tudi obvezuje. Vsake štiri leta (ko je generalna skupščina ICA) je potrebno oddati nacionalno poročilo, ki pa mora biti reprezentančno po obliki in vsebini. Če je Zveza GIG Jugoslavije uradni predstavnik v ICA smatram, da je dolžna, da čim preje ustanovi komisijo ali sekcijo za kartografijo in že sedaj določi možne kandidate, ki bodo kot delegati zastopali Jugoslavijo na naslednji tehnični konferenci v Madridu in na generalni skupščini 1976. leta v Moskvi. Prav tako mislim, da je potrebno že sedaj določiti (najkasneje do marca 1973. leta) uredniški odbor za sestavo nacionalnega poročila. Upamo, da bomo z včlanitvijo Jugoslavije v ICA samo pridobili in, da bo naša kartografija s tem pridobila tudi mednarodno priznanje.

Literatura: Kart. Nachrichten 6/72

Geodezija in kartografija 11/72

SEZNAM NASLOVOV REFERATOV S KONGRESA
V MONTREALU

(Referati so na voljo pri Inštitutu GZ SRS)

1. Visser. J., M.C. von Wijk, L. van Zuylen, Mulen R.: PERFORMANCE AND APPLICATIONS OF ORTHOPHOTOMAPS
2. THE WILD PPO-8 ORTHOPHOTO EQUIPMENT - WILD
3. INDUSTRIAL APPLICATIONS OF CLOSE-RANGE PHOTOGRAMMETRY - Bendix
4. THE APPLICATIONS OF STANDARD TESTS FOR TESTING PLOTTING INSTRUMENTS OF THE VEB CARL ZEISS JENA, Part.

5. STEREOPLOTTER INTERFACED WITH PROGRAMMABLE DESK CALCULATOR - E. Dorrer, B. Kurz.
6. A DIGITAL PORTABLE LINE-DRAWING RECTIFIER - R.B. Forrest
7. NUMERICAL PHOTOGRAMMETRY AND AUTOMATIC CARTOGRAPHY - Jean Baboz, Jean Taisne, Jean Derugre
8. DIGITAL SIMULATION OF MECHANICAL STEREOPLOTTERS - E. Dorrer. K.H. Mostofa
9. EPPIPOLAR-SCAN CORRELATION-M.V. Helava, W.E. Chapelle.
10. TEST-EMPFEHLUNGEN FÜR ANALOG-AUSWERTGERÄTE, KOMPARATOREN, ENTZERUNGSGERÄTE, ORTHOPROJEKTOREN, KOORDINATOGRAPHEN.
11. MAN-MACHINE PHOTOGRAMMETRIC SYSTEMS AND SYSTEMCOMPONENTS- Z. Joksic.
12. AUTOMATED AND ANALYTICAL INSTRUMENTS-Gilbert G. Lorenz.
13. STANDARD-TESTS FÜR PHOTOGRAMMETRISCHE AUSWERTGERÄTE- M.Döhler.
14. PLANNING OF PHOTOGRAMMETRIC PROJECTS- H.G. Jeric
15. CONTRIBUTION DE LA PHOTOGRAMMETRIC AN TROITEMENT AUTOMATIC DES DONNES- Bernard Dubuisson.
16. LINEAR LEAST-SQUARES INTERPOLATION-K.KRAUS, E.M. Mikhail.
17. PROCESING SYSTEMATIC ERRORS IN AEROTRIANGULATION.
18. UNTERSUCHUNGEN ZUR KONDITION VON NORMALGLEICHUNGEN DER BLOCK-TRIANGULATION NACH DER BÜNDELMETHODE. - T. Schenk.
19. THE DETERMINATION OF PROJEKTION - CENTRE COORDINATES - P.B. Stewardson.
20. APPLICATION OF PHOTOGRAMMETRY OF THE EARTH'S SURFACE. - Georg Krauss.
21. DEVELOPMENTS IN PHOTOGRAMMETRIC INSTRUMENTATION IN NORTH AMERICA 1968.1972 D.A. Bucci.
22. THEORIE, METHODEN UND INSTRUMENTE DER AUSWERTUNG. - J. Höhle.
23. PERFORMANCE AND ECONOMY OF SURVEY FLIGHT SYSTEMS- F.L.J.H. Clor-ten.
24. ES-75 PHOTOGRAMMETRIC COLOR PROCESING DUPLICATION AND INTERPRETATION FACILITY. Capt. Gene Ebron.
25. AUTOMATIC EXPOSURE CONTROL FOR AERIAL CAMERAS. H.K. Meier.
26. IMAGING SENSORS FOR SPACE VEHICLES- Frederick J. Doyle
27. A NEW STEREOPLOTTER CONCEPT, R.B. Forrest.
28. TWELTH CONGRES OF INTERNATIONAL SOCIETY FOR PHOTOGRAMMETRY - Giuseppe Inghilleri.
29. INSTRUMENTS AND TECHNIQUES FOR CARTOGRAPHIC PROCESSING OF SPACE PHOTOGRAPHS - J. Doyle.
30. METHODS AND INSTRUMENTS FOR THE RESTITUTION OF RADAR PICTURES - V.S. Army.

31. NONHOLOGRAPHIC COHERENT OPTICAL CORRELATION FOR AUTOMATIC STEREOPERCEPTION. D.C. Kowalski.
32. THE IMAGE - PROCESSING SYSTEM FOR THE EARTH RESOURCES TECHNOLOGY SATELLITE. R.H. Johnson.
33. COHERENT OPTICAL TERRAIN - RELIEF DETERMINATION USING A MATCHED FILTER - S.J. Krulihovski, R.B. Forrest.
34. THE PROCESSION-PROCESSING SUBSYSTEM FOR THE EARTH RESOURS TECHNOLOGY SATELLITE - W.E. Chapelle, I.E. Bybee, G.M. Bedross.
35. TEST AND OBSERWATIONS ABOUT THE ANALYTICAL AND ANALOGICAL TRIANGULATION METHODS TROUGH THE GALILEO- Gantoni Equipment - Mario Fandelli.
36. ISP - INVESTIGATION INTO THE ACCURACY OF PHOTOGRAMMETRIC TRIANGULATION- K.KUBIK, J.Kure.
37. THE ANALITICAL PLOTTER AS A STEREO-MICRODENSITOMETER - S.E.Masry.
38. MACRO-ECONOMIC INVESTIGATIONS INTO PHOTOGRAMMETRIC MAPPING ACTIVITIES - A.J. Brandenberger.
39. A NEW PHOTOGRAMMETRIC PLOTTING SYSTEM-O.Hofman.
40. A NEW COMPUTER-ASSISTED STEREOCOMPARATOR- R.H.Seymour, A.E. Whiteside.
41. A NEW MATHEMATICAL MODEL FOR INDEPEND ENT MODEL AERIAL TRIANGULATION. A. Maarek.
42. INVESTIGATION INTO THE CONDITION OF NORMAL EQUATIONS IN BLOCK-TRIANGULATION BY THE BUNDLE METHOD- T. Schenk.
43. EXISTING AERIAL PHOTOGRAPHS FOR LAND USE ANALYSIS- T.Maruyasu, H. Mokamura, M. Fuchimoto.
44. INFRARED FILM FOR VITALITY STUDIES OF NORWAY SPRUCE AND AERIAL TERMOGRAPHS FOR FOREST DISEASE DETECTION IN THE NETHERLANDS.
45. METHODE DE SECTIONS LUMINEUSES APLIQUE DANS LA PROTECTION DES MONUMENTS.
46. THE ROLE OF COLOR PHOTOGRAPHY IN NATURAL RESOURCES EXPLORATION - W.V. Trolinger.
47. PHOTOGRAMETRY IN HIGWAY DESIGN.
48. A UNIVERSAL COMPUTER PROGRAM FOR ANALITICAL TRIANGULATION- H. Maixner.
49. THEORETICAL ACCURACY MODELS FOR BLOCK TRIANGULATION. H.Ebner.
50. FEASIBILITY STUDY INTO AERIAL TRIANGULATION TECHNIQUES- E. Derenyi, A. Maarek.
51. COMBINED BLOCK - ADJUSTMENT OF APR-DATA AND INDEPENDENT PHOTOGRAMMETRIC MODELS- F. Acherman, H. Ebner, H.Klein.

SEZNAM REFERATOV S KARTOGRAFSKEGA KONGRESA V KANADI OTAWA 1972
(Referate hrani VGI)

JAPONSKA

1. NATIONAL CARTOGRAPHIC REPORT OF JAPAN DURING THE PERIOD 1968 THROUGH 1972.
2. Naoteru SAKATO: SOME PROBLEMS ON STANDARDIZATION OF TECHNICAL TERMS ON CARTOGRAPHY-COMPLETING THE WORK OF SELECTING EQUIVALENT TERMS IN JAPANESE.
3. Thomas K. PEUCKER ... : THE COMPUTER VERSION OF THREE RELIEF REPRESENTATIONS.
4. G.S.I. of Japan: SYMBOLS FOR 1:50 000 TOPOGRAPHIC MAP.
5. G.S.I. of Japan: SYMBOLS FOR 1:25 000 TOPOGRAPHIC MAP.
6. G.S.I. of Japan: NATIONAL ATLAS OF JAPAN-LAND USE- 1:2 500 000.
7. Masayoshi TAKASAKI and Kei KANAZAWA: URBAN FUNCTION MAP OF SAPPORO.

VELIKA BRITANIJA

8. CARTOGRAPHIC ACTIVITIES IN THE UNITED KINGDOM 1968-1971.
9. Gillian A. HACKMAN and E.Christie Willatts: AN AUTOMATED THEMATIC CARTOGRAPHIC TECHNIQUE.
10. D.P. Bickmore et al.: CARTOGRAPHIC DATA BANKING.
11. A.S. Laughton, D.G. Roberts and R.Graves: DEEP OCEAN FLOOR MAPPING FOR SCIENTIFIC PURPOSES AND THE APPLICATION OF AUTOMATIC CARTOGRAPHY.
12. Brigadier EPJ Williams: THE PUBLICATION OF URBAN TOPOGRAPHIC SURVEYS IN GREAT BRITAIN.
13. L.N. Pascoe: WORLD BATHYMETRIC CHARTS.
14. D.W. Rhind, M.A. Shaw and R.J. Howarth: EXPERIMENTAL GEOCHEMICAL-A CASE STUDY IN CARTOGRAPHIC TECHNIQUES SCIENTIFIC RESEARCH.
15. I. Folkers: TREATMENT OF PHOTOTECHNICAL FILMS TO OBTAIN HIGHER DIMENSIONAL STABILITY.

ŠVICA

16. Walter Bantel: LE PROCÉDE DE REPRODUCTION DE L'ORIGINAL EN NOIR ET BLANC POUR LES CARTES EN RELIEF POLYCHROMES.
17. Lars Ottoson: EXPERIMENTAL TOPOGRAPHIC MAP DRAFTING USING NUMERICALLY CONTROLLED METHODS. (ŠVEDSKA).

ZR NEMČIJA

18. H. Ermel: REPORT PRESENTED BY "DEUTSCHE GESELLSCHAFT FÜR KARTOGRAPHIE.

19. Rolf Böhme: AN INTEGRATED SYSTEM OF PROCESSING GEOGRAPHIC NAMES.
20. Ernest Spiess: ROAD NETWORKS-PRODUCED IN DOUBLE LINES FROM SINGLE LINE PLOTS WITH LIGHT SPOT PROJECTORS.
21. E. Meynen: THE STRUCTURAL TYPES OF THEMATIC MAPS.
22. Pahi: LA MODIFICATION DES CARTES TOPOGRAPHIQUES A GRANDE ECHELLE EN PLANS DE VILLE ET CARTES DE PROJETS.
23. Heinz Pape: URBAN CARTOGRAPHY-TOWN PLANNING.
24. Heinz Pape: ABSTRACTION (Izvod referata 23).
25. Walter Satzinger: COSTS AND PROCEDURES OF OFFICIAL AND PRIVATE MAPPING. FRAIS ET METHODES DANS LA PRODUCTION DE CARTES OFFICIELLES ET CARTES PRIVEES.

INDIJA

26. V.P. SHARMA: AUTOMATION IN MAP-MAKING-AIMS & IMPACT.

MONAKO

27. O. Leenhardt: CARTOGRAPHIE GEOLOGIQUE ET GEOPHYSIQUE DU FOND MARIN.

FRANCIJA

28. Serge J. Paul: EDUCATION IN CARTOGRAPHY FORMATION DES CARTOGAPHES.
29. LA FORMATION DES CARTOGAPHES EDUCATION IN CARTOGRAPHY.
30. J. Denegre: DEVELOPPEMENTS RECENTS DE L'AUTOMATISATION APPLIQUEE AUX CARTES TOPOGRAPHIQUES A MOYENNE ECHELLE.
31. LES BANQUES DE DONNEES URBAINES ET LA SORTIE CARTOGRAPHIQUE DES DONNEES LES ETUDES ET L'EXPERIENCE DANS LA REGION PARISIENNE.
32. Monsieur Boulard: LES DIFFERENCES ENTRE LA CARTOGRAPHIE MARINE ET LA CARTOGRAPHIE TERRESTRE.

FINSKA

33. Osmo Neimelä and Veikko Nurmi: NATIONAL REPORT ON CARTOGRAPHIC ACTIVITIES 1969-1972.
34. COORDINATION DES TRAVAUX DANS LA PRODUCTION DES CARTES.
35. COORDINATION DES TRAVAUX DANS LA PRODUCTION DES CARTES.
36. Erkki-Sakari Harju: DIAZO COMPOUNDS IN CARTOGRAPHIC REPRODUCTION.

SSSR

37. NATIONAL REPORT CARTOGRAPHICAL WORKS IN THE USSR 1968-1972.
38. Nikishov M.I., Lysiuk V.N.: THE ECONOMY OF THE SOVIET CARTOGRAPHICAL PRODUCTION.

39. Nikishov M.I., Lysiuk V.N.: THE ECONOMY OF THE SOVIET CARTOGRAPHICAL PRODUCTION.
40. Victor Sochava: THEMATIC MAPS-GENERAL REPORT ON THE STUDIES EFFECTED FROM 1968-1972 BY COMMISSION IV.
41. K.A. Salichtchev et A.M. Berliant: METHODES D'UTILISATION DES CARTES DANS LES RECHERCHES SCIENTIFIQUES.
42. A.D. Kopylova: PROCEDE D'IMPRESSION DES CARTES MULTUCOLORES AVEC LE NOMRE MINIMAL DE COULEUR.

ČEHOSLOVAŠKA

43. Milan Hajek, Slovak: AUTOMATION AND THE SYSTEM OF CARTOGRAPHIC GENERALIZATION: PROBLEMS.
44. Miroslav Mikšovský: THE DEVELOPMENT OF AUTOMATION IN THE FIELD OF THE COMPILATION OF LARGE-SCALE MAPS IN CZECHOSLOVAKIA.

MADŽARSKA

45. HUNGARIAN CARTOGRAPHICAL STUDIES 1972.
46. Cart ACTUAL, No 31, Vol.7. 1971 No 5.

KANADA

47. V. Balasubramanyan: THE MAPS AS A MATHEMATICAL FUNCTION AND THE COMPILATION PROBLEM.
48. Morris M. Thompson: ATUMATION IN CARTOGRAPHY, 1972.
49. J.G. Linders: COMPURER TECHNOLOGY IN CARTOGRAPHY.
50. D. Monahan, A. Ecollin, and A.J. Kerr: NAVIGATORS ARE NOT THE ONLY SEA CHART USERS.
51. L.Skoda: School OF COMMUNITY AND REGIONAL PLANNING, UNIVERSITY OF BRITISH COLUMBIA.
52. Barbara S. Bartz: A VERBAL APPROACH TO MAP DESIGN AND MAP EVALUATION.

AVSTRALIJA

53. Willoughby, Graham Kenneth: OVERLAY TECHNIQUE IN THE DIAGRAMMATIC PRESENTATION OF A COMPLEX THESIS.
54. STANDARD PRINTING COLOR IDENTIFICATION AND PRINTING SCREEN SYSTEMS.
55. Richard M. Holcombe: ARE CARTOGRAPHERS VICTIMS OF ADP.
56. Robert Dennis: NATIONAL OCEAN SURVEY. CARTOGRAPHY-SNAPSHOT OR CINEMA.
57. James R.Wray: CARTOGRAPHIC ASPECTS OF AN OPERATIONAL SYSTEM FOR DETECTING URBAN CHANGE BY REMOTE SENSING:
58. Richard D. Kidwell: ADAPTION OF ELEKTRONIC COLOR SCANNERS IN THEMATIC CARTOGRAPHY.

59. Paul A. Groves: THE DEVELOPMENT OF SPATIAL CONCEPTS THROUGH TACTUAL GRAPHICS: A MOBILITY AND ORIENTATION PROGRAM FOR BLIND CHILDREN.
60. Joel L. Morrison: CHANGING PHILOSOPHICAL-TECHNICAL ASPECTS OF THEMATIC CARTOGRAPHY.
61. Robinson, Arthur: AN INTERNATIONAL STANDARD SYMBOLISM FOR THEMATIC MAPS: APPROACHES AND PROBLEMS.
62. UNIVERSITY OF QUEBEC, MTL GEOGRAPHY: SKETCHING SPACE

PROSPEKTI

63. 22^e CONGRES INTERNATIONAL DE GEOGRAPHIE.

Jože Rotar

DEVETO POSVETOVANJE O MESTNI KARTOGRAFIJI

DGFK (Nemško združenje za kartografijo) organizira vsaki dve leti posvetovanja s kartografsko tematiko. V letu 1972 je bilo od 29.10. - 4.11.1972 v Karlsruheju organizirano deveto posvetovanje s tematiko o mestni kartografiji. Tega posvetovanja smo se iz SR Slovenije udeležili predstavnik geodetske uprave Maribor dipl.ing. Janez Kobilica, predstavnik geodetskega zavoda SRS tov. Kos Vili in predstavnik inštituta za geodezijo in fotogrametrijo dipl.ing. Jože Rotar.

Program na posvetovanju je bil zelo zgoščen saj so bila predavanja dopoldan in popoldan. Organizacija posvetovanja je bila odlična.

Na posvetovanju so bile obravnavane naslednje teme:

1. H. Pahl: Razvoj vele mesta predstavljen na kartah.
Predavatelj je prikazal razvoj mesta Hamburga. Na osnovni "moder-
ni" mestni karti so prikazani s pretisom načrti mesta od prvih
nastankov - tj. odkar obstajajo kakršnikoli mestni načrti. Taki
načrti služijo pri študijah obnove in novogradnje mestnih če-
rti. Služijo pa tudi za različne geografske in druge študije.
2. S. Stahuhe: Organizacija in naloge mestne geodetske uprave.
Karto smatrajo kot nosilec informacij. Uvajajo nov pojem (za nas)
komunalna kartografija. Predavatelj je predlagal, da bi mestne
načrte in karto ter prikaze komunalnih ureditev v mestih delali

po enakem kartografskem ključu. Geodeti in kartografi morajo posebno v mestih slediti naglemu širjenju mestnih območij z ažurnim izdelovanjem kart mestnih območij.

3. D. Bartels: Kartografske naloge mestne geodetske uprave.

Banka podatkov za ceste - kartografska osnova načrt 1:1000. Osnova za tematske prikaze je karta oz. načrt 1:5000, ki ga lahko dobimo iz načrtov 1:1000 oz. 1:2500 z enostavno fotopomanjšavo ali pa s predelavo ODK 1:5000 v mestno karto 1:5000 z delno generalizacijo, oz. predelavo tako, da je karta manj obremenjena. Taka karta - osnovna mestna karta 1:5000 služi kot podloga za različne tematske prikaze. - kot geološka karta, karta podtalnice, za višinsko predelavo reliefa v mestu - glede na gradbene zahteve, kot osnova za osnovno karto zazidave (Baugrundkarte) itd.

4. A. Stumpp: Predstava tretje dimenzije na mestnih kartah.

Višinska predstava reliefa: merilo 1:1000 relief predstavljen s plastnicama 0,5 m 1,0 m, kote - višinske točke pri voglih hiš in na cestah pišemo samo na dm ker točk ponavadi ni mogoče točno identificirati in je pretirana točnost samo obremenitev. Merilo 1:2000 - 1:5000 predstava reliefa s plastnicami - ekvidistanca odvisna od razgibanosti terena. Možnost predstave reliefa in zazidave na enem originalu - v eni barvi; plastnice so rastrirane, ostala predstava (hiše, konture cest itd.) pa so neprekinjene linije.

Merila nad: 5000 do 1:50 000, predstava reliefa s plastnicami, senčenjem (tripleks) ali pa s hipsometrično lestvico.

Višinska predstava zazidave:

v načrtih 1:1000 nadstropja opišemo z rimskimi številkami, hiše z višino nad 20 m pa prikažemo tudi z drugim rastrom.

Na kartah 1:5000 predstava višine zgradb z različnim rastrom ali barvno skalo ločimo zgradbe 1 do 2 nadstropja
2 do 5 nadstropij
6 do 8 nadstropij
nad 8 nadstropij.

Predstava objektov in terenskih oblik pod zemljo:

objekti pod zemljo naj bi bili predstavljeni s črtkano linijo in rumeno barvo. Za "podzemne plastnice" je predavatelj predlagal:

nulta linija

- 1 m

- 2 m

- 3 m itd.

5. H. Pape: Mestne karte kot osnova različnim tematikam.

Splošna topografska karta ne more nadomestiti specialni mestni načrt oziroma karto. Za različne tematike različne osnove. Nujno je v

mestnih osnovnih kartah označitev ulic in cest ter hišnih števil. To je osnovna podlaga za najrazličnejše tematike.

6. H. Pfadenhauer: Kartografski in kartografsko-tehnični postopki na področju mestne kartografije.

Pri mestnih načrtih in kartah težko govorimo o točni vsebini in merilu načrta oz. karte. Merilo in vsebina načrtov in kart je v različnih mestih različna. Načrti in karte naj služijo predvsem za dokumentacijo in registracijo obstoječega stanja.

Ostali predavatelji so obravnavali predvsem reprodukcijske postopke.

7. E. Podschadli: Reprodukcijski in razmnoževalni postopki v mestni kartografiji.
8. W. Koch: Fotografski postopki v mestni kartografiji.
9. W. Sülberg: Kopistični postopki v mestni kartografiji.
10. K. Kuntze: Svetlobne kopije v mestni kartografiji.
11. W. Leibbrand: Sitotisk v mestni kartografiji.
12. H. Wocké: Sestava in tisk mestne karte.
13. G. Zaghkov: Uporaba kratke barvne skale pri sestavi mestnih načrtov.

V mestni kartografiji je zelo važna hitrost izdelave in razmnoževanja načrtov in kart. Zaradi naglega razvoja in spreminjanja mestnih površin je potrebno uvajati take postopke, ki so hitri in poceni. Načrti in karte za mestna območja naj bodo izdelani zato po takem kartografskem ključu, da jih je mogoče fotografsko povečavati oziroma pomanjševati. V kartografiji se vedno bolj uveljavljajo foto-reprodukcijski postopki, ki pa zahtevajo dobre strokovnjake, dobro opremo in najnovejše materiale - in pa seveda dosti denarja.

Za hitro razmnoževanje so posebne pomembne svetlobne kopije na dimenzijsko obstojnejše materiale in sitotisk, ki pride v poštev posebno za zazidalne načrte, kjer ni potrebna največja kvaliteta in kjer so naklade odtisov majhne. Po informacijah je sitotisk rentabilen že pri treh izvodih. Seveda pa sitotisk offset tehnike ne more nadomestiti niti po kvaliteti niti po hitrosti.

O posvetovanju bo izdana posebna publikacija. Vsi udeleženci smo pa prejeli veliko število tiskanega materiala, ki je vsakemu interesentu dostopen na Geodetski upravi Maribor, Geodetskem zavodu SRS in Inštitutu za geodezijo in fotogrametrijo. Prav iz teh materialov pa se lahko naučimo dosti tehnoloških in vsebinsko-idejnih novitet.

Zmago Čermelj

Z A P I S N I K

9. seje predsedstva Zveze GIG Slovenije, ki se je vršila 22.3.1973 v prostorih Geodetskega zavoda SRS s pričetkom ob 17.uri.

Navzoči: Kos Viljem, Rotar Jože, Smrekar Marjan, Zima Ladislav, Banovec Tomaž, Golorej Ivan, Zupančič Pavel, Rojc Branko, Podobnikar Marjan, Kren Boris, Mlakar Gojimir, Šivic Peter, Svetik Peter, Čermelj Zmago, Robinšak Rihard

Opravičeno odsotni: Črnivec Miroslav, Obreza Janez

D n e v n i r e d :

1. Poročilo o seji predsedstva Zveze GIG Jugoslavije
2. Program dela po sekcijah
3. Mednarodni obiski in zadolžitve v mednarodnih organizacijah
4. Posvetovanje o kartografiji v prostorskem planiranju
5. Posvetovanje o katastru komunalnih naprav
6. Šolanje na prvi stopnji - poročilo in ukrepi
7. Program dela - koledar
8. Problemi kadra na geodetskih upravah občin in njegovega nagrajevanja
9. Razno.

Pod 1. točko: Poročilo o seji predsedstva Zveze GIG Jugoslavije

Predsednik ZGIG Slovenije Banovec je poročal o seji predsedstva ZGIG Jugoslavije z dne 16. in 17.2.1973 v Beogradu in ki sta se jo udeležila Banovec in Svetik.

Dnevni red in problematika je bila obravnavana in sprejeta po naslednjem vrstnem redu:

- 1.1 Konstituirano je bilo predsedstvo SGIG Jugoslavije
- 1.2 Sprejet je bil pravilnik o delu predsedstva. Poleg ostalih je bil v odbor sekcije za kartografijo imenovan Banovec, v odbor za avtomatizacijo pa Šivic.
- 1.3 Osvojeni so bili zaključki iz III. redne skupščine.
- 1.4 Sprejet je bil plan dela Zveze GIG Jugoslavije za leto 1973, kjer je v komisijo za statut delegiran Svetik, v redakcijski odbor za posvetovanje o katastru komunalnih naprav pa Podobnikar.

Sprejet je bil zaključek, da se posvetovanje o kartografiji v prostorskem planiranju pripravi letošnje leto v Sloveniji.

Predsedstvo SGIGJ je imenovalo v redakcijski odbor posvetovanja:

Dr. Lovriča

Svetika

Predstavnika Geokarte

Predstavnika Vojno geografskega inštituta.

Posvetovanje o "geodeziji v inženirstvu" bo drugo leto na področju SR Bosne in Hercegovine.

- 1.5 Za meddržavne zveze je predsedstvo formiralo komisijo, kjer so tudi predstavniki iz Slovenije in to:
- Komisija za kataster in urejanje zemljišč: Šivic Peter (FIG)
 - Komisija za kataster nepremičnin, planiranje in razvoj mest: Kobilica Janez (FIG)
 - Komisija za fotointerpretacijo: še ni izravn (fotogr.unija)
 - Korespondent sodelovanja z ICA: Banovec Tomaž (International Cartographic Association)
 - Komisija za kartografsko tehnologijo: Foje Branko ICA.

Za najavljene strokovne manifestacije v letu 1973 so iz Slovenije določeni:

Madžarska - avtomatizacija v kartografiji: 1 delegat

NDR - racionalizacija izdelave kart velikih meril: Kos Vili

Poljska - geodetska in kartografska dela pri prostorskem planiranju (eno mesto)

- 1.6 Sprejet je bil zaključni račun za leto 1972 in plan dohodkov in izdatkov za leto 1973.
- 1.7 V redakcijski odbor za slovar FIG-a je imenovan tov. Golorej.
- 1.8 Po potrebi se bi sklicalo izredno zasedanje predsedstva SGIG Jugoslavije o vprašanju dopolnitev ustavnih amandmajev, nadležnosti federacije v oblasti zemljišč, ukinitve oziroma obstoja Zvezne geodetske uprave itd., če bo Zveza GIG Jugoslavije dobila ustrezno zahtevo.

Pod 2. točko: Program dela po sekcijah

- 2.1 Program dela sekcije za kataster je izdelan in poslan vsem geodetskim organizacijam, občinskim geodetskim upravam itd., kjer bi bilo

1. predavanje 13.4.1973 v Ljubljani,
2. predavanje 18.5.1973 v Velenju,
3. predavanje 28.9.1973 v Mariboru,
4. predavanje 8.12.1973 v Ljubljani - geodetski dan.

- 2.2 Sekcija za kartografijo se mora angažirati za posvetovanje, ki bo letos v Sloveniji. (Rotar)

- 2.3 Sekcija za kataster komunalnih naprav in objektov je sedaj angažirana za posvetovanje v Budvi, ki bo 31.5.1973 in 1.6.1973. Potreben je sestanek z avtorji referatov iz Slovenije. (Podobnikar)

- 2.4 Sekcija za uporabno geodezijo. Sestanek je bil - potrebno je pritegniti geodetske strokovnjake iz negeodetskih organizacij - zadolžen Golorej. (Vodje sekcije še nismo uspeli pridobiti).

- 2.5 Poslati dopis ljubljanskemu, mariborskemu, celjskemu društvu, da na svojih območjih sporočijo delovnim organizacijam, da pošiljajo na predavanje sekcij - zadolžen Čermelj. Material sekcij naj izhaja v "Geodetskem vestniku".

Točka 3: Mednarodni obiski in zadolžitve v mednarodnih organizacijah
Vsebina je obravnavana pod 1. točko.

Točka 4: Posvetovanje o kartografiji v prostorskem planiranju

Na posvetovanju bi sodelovali poleg geodetskih strokovnjakov še urbani-
sti, geografi, ekonomisti. Predvsem je prezentirati pomen kartografskih
obdelav. V prvi fazi je potrebno določiti teme posvetovanj (kartograf-
ska sekcija - ožji krog). Datum in kraj posvetovanja se bo določil nak-
nadno. Uskladiti ga je z drugimi posvetovanji v domovini in tujini.

Točka 5: Posvetovanje o katastru komunalnih naprav

Vsebina je obravnavana pod točko 2.

Točka 6: Šolanje na prviššolski - poročilo in ukrepi

Anketa je bila razposlana po geodetskih društvih kjer se je prijavilo
iz Slovenije 25 za kartografijo in 19 za kataster. Študijska centra bi
bila v Beogradu in Ljubljani. Potrebno bi bilo proučiti možne variante
kje naj bi bil študij (ali skupaj z Beogradom odnosno samostojno na
FAGG), sestaviti učni program skupaj z FAGG, pogovoriti se z FAGG o
vseh problemih, ki tangirajo višji specializirani študij.

Zadolžena komisija za šolstvo (Črnivec).

Točka 7: Program dela - koledar

Gradivo je bilo obravnavano pod točko 2.

Točka 8: Problemi kadra na geodetskih upravah občin in njegovega nagra-
jevanja

Zaradi odliva geodetskega kadra iz občinskih upravnih organov pristojnih
za geodetske zadeve v druge organizacije ter njihovega nagrajevanja, je
potrebno anketirati predstojnike posameznih geodetskih uprav kako bi jim
lahko pomagali z strani Zveze GIG Slovenije, bodisi GU SRS. - Zdol-
žen Čermelj.

Točka 9: Razno

Področna geodetska društva naj seznani svoje člane, da bo v letu 1974
potrebno povečati članarino in naročnino za "Geodetski vestnik".

Seja je bila zaključena ob 21. uri.

KNJIŽNICA FGG

J R
GEODETSKI vestnik
1973

000002031,1

UNIVERZA V LJUBLJANI

COBIS B

